

LIKABEHANDLINGSPLAN

för gymnasiesärskolan

- Vision, uppdrag och kärnvärden
- Åtgärder för att förebygga diskriminering
- Åtgärder när diskriminering upptäcks
- Bilagor

Eslövs Kommun
Gymnasie- och Vuxenutbildning

Fastställd 2007-09-21

1. GYMNASIESÄRSKOLANS VISION, UPPDRAG OCH KÄRNVÄRDEN

1.1 Visionen

Inom gymnasiesärskolan i Eslöv förekommer inte diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

1.2 Utarbetande och fastställande av Likabehandlingsplan för gymnasiesärskolan i Eslövs kommun

Gymnasiesärskolan i Eslöv och Gymnasie- och Vuxenutbildning har med anledning av kraven i lagen om förbud mot diskriminering utarbetat en likabehandlingsplan. Elever och personal har gett synpunkter på planen. Likabehandlingsplanen fastställs av förvaltningschefen för Gymnasie- och Vuxenutbildning på delegation av Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (se Bilaga 1). Uppföljning, utvärdering och eventuell revidering av planen kommer att genomföras första gången vårterminen 2008.

1.3. Lagen om förbud mot diskriminering (SOU 2007:67)

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever antogs av riksdagen i februari 2006 och gäller fr.o.m. den 1 april samma år (SOU 2006:67). Lagen har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Den har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Lagen skall tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen. Huvudmannen, eller den huvudmannen bestämmer, skall se till att det finns en *likabehandlingsplan* för varje enskild verksamhet. I denna skall planerade åtgärder för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling redovisas. Den skall årligen följas upp och ses över. Utfallet av uppföljningen och utvärderingen skall redovisas i kvalitetsredovisningen (se Bilaga 2).

1.4 Gymnasiesärskolans uppdrag

Verksamheten i gymnasiesärskolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom gymnasiesärskolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och särskilt verka för att främja jämställdhet mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling (Skollagen 1 kap 2 §).

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta är de värden som skolan skall gestalta och förmedla. Gymnasiesärskolan skall sträva mot att varje elev respekterar andra människors egenvärde och integritet. Gymnasiesärskolan skall inte heller acceptera att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling. Alla som arbetar i gymnasiesärskolan skall aktivt motverka trakasserier mot och förtryck av individer och grupper. Rektor skall vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att eleverna inom gymnasie-

särskolan utsätts för diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier. Läraren skall uppmärksamma och i samråd med övrig personal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, visa respekt för den enskilda eleven och i det vardagliga arbetet ha ett demokratiskt förhållningssätt (Läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94).

1.5 Kärnvärden – Gymnasiesärskolan i Eslöv

Miljön inom gymnasiesärskolan skall utgöra *en levande social gemenskap*, som präglas av trivsel, trygghet, ansvarstagande och samarbete samt delaktighet. Ett *demokratiskt förhållningssätt* främjar en god arbetsmiljö. Alla elever skall ha ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

2. ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖREBYGGA DISKRIMINERING ETC

2.1 Informationsinsatser för personalen

Informationsinsatser för personalen om lagen om förbud mot diskriminering och likabehandlingsplanen genomförs under höstterminen 2007. Ansvarig för informationen är rektor. I samband med introduktionen av nyanställd personal informerar rektor om lagen om förbud mot diskriminering och likabehandlingsplanen.

2.2 Utbildningsinsatser

Ett framgångsrikt arbete med implementeringen av lagen mot diskriminering förutsätter utbildning av all personal. Syftet med utbildningen är bl.a. att skärpa förmågan att identifiera faktorer som bidrar till att skapa en arbetsmiljö fri från diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier samt att upptäcka förekomsten av sådana handlingar. Ansvarig för dessa åtgärder är förvaltningschefen.

2.3 Förebyggande arbete

Huvuddelen av det förebyggande arbetet när det gäller värdegrundsarbetet och frågor med anknytning till likabehandlingsplanen sker i det dagliga arbetet.

Vid varje hösttermins start informeras om gymnasiesärskolans inställning till diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling och repressalier. Rektor svarar för att föräldrarna vid föräldramötet i årskurs 1 får veta hur gymnasiesärskolan arbetar för att få en bra psykosocial arbetsmiljö, samt blir informerade om likabehandlingsplanen. Ordningsreglerna samt den lagstiftning som reglerar denna typ av överträdelser går igenom. Respektive klassföreståndare/mentor ansvarar för att eleverna får denna information.

Klassföreståndarna ansvarar också för att arbetsmiljön och likabehandlingsfrågorna fortlöpande diskuteras och följs upp i klassen. Klassrådet används för detta ändamål. Klassföreståndarna har ansvar för att uppmana eleverna att ta ansvar för den psykosociala arbetsmiljön genom att inte utsätta någon annan för diskriminerande eller kränkande behandling, trakasserier och repressalier och inte heller att förtiga eller undanhålla information om förekomsten av sådana handlingar.

Likabehandlingsfrågorna skall vara stående punkter på skolkonferensmöten och elevrådsmöten samt vid möten med elevskyddsombuden. Även samverkansgrupperna skall behandla likabehandlingsfrågorna.

Likabehandlingsfrågor bör finnas med vid utvecklingssamtalen med eleverna.

Lärarna ansvarar för att material som används i undervisningen och utbildningen kritiskt granskas så att eventuella diskriminerande och kränkande värderingar blir belysta och bemötta.

2.4 Likabehandlingsgruppen

En viktig grupp i det förebyggande arbetet, men också i samband med misstanke om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier riktad mot elev, är *likabehandlingsgruppen* (se Bilaga 4, sidan 14).

2.5 Värdegrundsdagar

Under årskurs 1 deltar samtliga elever i två värdegrundsdagar. Höstterminens temadag behandlar etik och moral med det uttalade syftet att skapa god stämning inom skolan samt öka medvetenheten om olika former av diskriminering och trakasserier. På vårterminens temadag tas frågor upp som berör sex- och samlevnadsproblematik i samarbete med lärarna inom ramen för det dagliga arbetet.

2.6 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet görs årligen genom att eleverna i några slumpvis utvalda klasser besvarar en enkät. Resultatet av utvärderingen redovisas i Kvalitetsredovisningen. Förvaltningschefen ansvarar för att denna uppföljning och utvärdering genomförs.

3. ÅTGÄRDER NÄR DISKRIMINERING ETC UPPTÄCKS

3.1 Vad du gör som elev om du anser att du blivit diskriminerad, kränkt eller trakasserad eller utsatt för repressalier

Om du som elev anser att du blivit diskriminerad, kränkt eller trakasserad av någon inom skolan – av andra elever eller av någon ur personalen – är det viktigt att du talar om detta för någon på skolan som du har förtroende för. Det kan vara någon lärare, din klassföreståndare/mentor, någon skolledare, någon studie- och yrkesvägledare eller någon som arbetar med elevhälsofrågor, t.ex. skolsköterskan, kuratorn eller skolpsykologen. Skolan kan sedan hjälpa dig med att lösa det problem som uppstått.

3.2 Skolans åtgärder

3.2.1 Elev kränker elev

När misstanke finns om att någon elev/några elever utsatts för diskriminering, kränkande behandling etc. av annan elev/andra elever tillämpas följande i den utsträckning som är möjlig:

- Den som misstänker att någon elev eller några elever utsatts för diskriminering etc. av annan elev eller andra elever skall omgående anmäla detta till rektor, programföreståndaren, skolsköterskan eller elevens personliga kurator.
- Den utsatta eleven/de utsatta elevernas personliga kurator och skolsköterskan (det s.k. *behandlingsteamet*) tar kontakt med eleven/eleverna. En bedömning görs av vilka åtgärder som skall vidtas, vilket kan innebära samtal enligt den s.k. Farstametoden. Andra åtgärder som

kan vidtas kan handla om kurators-, skolsköterske- eller psykolog-samtal/kontakt eller samtal/kontakt med annan person. som den utsatta eleven/de utsatta eleverna känner förtroende för.

- Samtal genomförs även med den eller de elever som svarat för kränkningen. Vid samtalet deltar en samtalsansvarig och en bisittare. Dessa ingår i likabehandlingsgruppen.
- I samråd med eleverna görs en bedömning om föräldrarna skall informeras om den uppkomna situationen.
- Efter samtalen ges en återkoppling till behandlingsteamet.
- Efter cirka två veckor genomförs ett uppföljningssamtal med den/de utsatta och utövaren/utövarna var för sig för att utröna om den diskriminerande eller kränkande handlingen har upphört eller har ändrat karaktär. Precis som i inledningsskedet träffar behandlingsteamet den eller de som blivit utsatta och de två ur likabehandlingsgruppen träffar den eller de som svarade för den diskriminerande eller kränkande handlingen.
- Efter dessa samtal ges återkoppling till likabehandlingsgruppen och eventuellt till föräldrarna.
- Om den kränkande eller diskriminerande handlingen inte har upphört, vidtas andra åtgärder, exempelvis elevvårdskonferens med rektor som ordförande. Andra åtgärder kan vara rektorsvarning, avstängning, förvisning från skolan, polisanmälan och/eller kontakt med sociala myndigheter. Rektor ansvarar för polisanmälan.
- Samtliga åtgärder och samtal dokumenteras och arkiveras i fem år efter det att de inblandade eleverna avslutat sina gymnasieutbildningar.

3.2.2 Elevvårdskonferens

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektor se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, skall rektor se till att ett *åtgärdsprogram* utarbetas. Av programmet skall framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas (Gymnasieförordningen 8 kap 1a §).

3.2.3 Personalen kränker elev

Elevvården ansvarar för insats och uppföljning av den uppkomna situationen med berörd elev/berörda elever. Arbetsledaren ansvarar för insatserna när det gäller den anställde.

Då det konstaterats att någon ur personalen begått en kränkande eller diskriminerande handling riktad mot någon elev skall följande beaktas enligt den policy för kränkande särbehandling, som antogs av Kommunfullmäktige den 29 november 1999:

- Arbetsledaren har ansvar för att en inventering av det inträffade genomförs. Inventeringen skall utmynna i en handlingsplan, så att fortsatt kränkande behandling förhindras. Högre chef, facklig företrädare och extern specialist, såsom företagshälsovård, skall kunna anlitas.

- Närmast högre chef, som står utanför den aktuella problematiken, skall alltid informeras. Uppgifterna i varje enskilt ärende skall behandlas konfidentiellt.

Vid misstanke om att någon elev/några elever utsatts för diskriminering, trakasserier, repressalier eller annan kränkande behandling av personal, sammankallas elevvårdsteamet för bedömning av den uppkomna situationen och för beslut om åtgärd. Eleven/eleverna kontaktas av någon ur elevvårdsteamet för samtal och/eller andra insatser. Eleven erbjuds kontakt med skolsköterska, kurator, skolpsykolog eller annan person han/hon känner förtroende för. I samråd med eleven beslutas om föräldrarna/vårdnadshavarna skall kontaktas.

Samtliga åtgärder och samtal dokumenteras och arkiveras i minst fem år efter det att den berörda eleven/de berörda eleverna har avslutat sina gymnasieutbildningar.

3.2.4 Elev kränker personal

Om någon elev eller några elever kränker eller trakasserar någon ur personalen, ansvarar berörd rektor för att åtgärder vidtas för att lösa den uppkomna situationen. Härvid kan de åtgärder som beskrivits ovan under 3.2.1 och 3.2.2 användas.

Om en elev kränker någon ur personalen, faller detta inte under lagen om förbud mot diskriminering, eftersom den omfattar barn i förskolan och elever i grundskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och studerande i vuxenutbildningen. Istället gäller andra lagrum, bl.a. arbetsmiljölagen och brottsbalken.

3.2.5 Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av genomförda åtgärder i samband med diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier, görs genom att uppgifterna om antalet inkomna observationer, samtal enligt Farstametoden, uppföljningssamtal, elevvårdskonferenser med anknytning till likabehandlingsplanen etc. sammanställs av likabehandlingsgruppen. Förvaltningschefen ansvarar för att uppföljningen och utvärderingen genomförs.

4. Fastställande av Likabehandlingsplan för Gymnasiesärskolan

Denna Likabehandlingsplan fastställdes av undertecknad på delegation från Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden den 21 september 2007.

Viveca Serder

Förvaltningschef

Gymnasie- och Vuxenutbildning

BILAGA 1**ESLÖVS KOMMUN**
Gymnasie- och Vuxenutbildning**BESLUT**
Dnr GoV 2007.361
2007-08-29**Gymnasie- och vuxenutbildnings-**
nämnden***Likabehandlingsplaner för de verksamheter
som regleras av skollagen - inriktning*****Ärendets beredning**

En lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever antogs av riksdagen i februari 2006 och gäller fr.o.m. den 1 april samma år (SOU 2006:67). Lagen har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Den har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling. Lagen skall tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen. Huvudmannen, eller den huvudmannen bestämmer, skall se till att det finns en *lika-behandlingsplan* för varje enskild verksamhet. I planen skall bl.a. planerade åtgärder för att motverka diskriminering etc. redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över. Utfallet skall redovisas i kvalitetsredovisningen.

Förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, den kommunala vuxenutbildningen, vuxenutbildningen för utvecklingsstörda samt svenska för invandrare skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Ett *demokratiskt förhållningssätt* främjar en god arbetsmiljö, vilket innebär att arbetsmiljön är utformad på ett sådant sätt att den skapar förutsättningar för arbetsglädje, utvecklingsmöjligheter, möjligheter till inflytande och delaktighet samt trygghet för elever, studerande och anställda. Visionen är, att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling inte förekommer inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen.

Förslag till beslut

- Att Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ställer sig bakom att ovan beskrivna förhållningssätt skall präglade det arbete som bedrivs enligt lagen om förbud mot diskriminering etc.
- Att nämnden delegerar till förvaltningschefen dels att fastställa lika-behandlingsplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan respektive vuxenutbildningen, dels att ansvara för att dessa följs upp och utvärderas och vid behov revideras enligt intentionerna i lagen, samt att till nämnden rapportera en gång per år hur arbetet i enlighet med planerna fortskrider.
- Att Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i den årliga kvalitetsredovisningen för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen gör en bedömning av måluppfyllelsen och eventuella för-

slag till åtgärder i arbetet med att motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

BILAGA 2

LAGEN OM FÖRBUD MOT DISKRIMINERING

Två EU-direktiv utgör grund för lagen mot diskriminering

År 2000 antog Europeiska unionens råd ett direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung samt ett direktiv om inrättande av en allmän ram för lika behandling i arbetslivet. De båda direktiven är till stor del genomförda i svensk rätt, bl.a. genom lagen om likabehandling av studenter i högskolan samt lagen om förbud mot diskriminering. Genom lagen om likabehandling har även ett diskrimineringsförbud införts inom de verksamheter som regleras av skollagen.

Lagens innehåll

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn, elever och studerande inom förskolan, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen trädde i kraft den 1 april 2006 (SFS 2006:67). Lagen har till ändamål att främja barns, elevers och studerandes lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. I lagen finns ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling. Förutom att lagen betingas av en strävan att förebygga och komma till rätta med diskriminering och annan kränkande behandling, är den ett led i genomförandet av tre EG-direktiv:

- direktivet om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung,
- direktivet om inrättandet av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet och
- direktivet om genomförandet av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om tillgång till anställning, yrkesutbildning och befordran samt arbetsvillkor.

Huvudmannen ansvarar för att anställda och uppdragstagare i verksamheterna som nämns ovan följer de skyldigheter som anges i lagen när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (3 §). Huvudmannen ansvarar också för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja de ändamål som anges i lagen (5 §).

Huvudmannen eller den huvudmannen bestämmer skall se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp och ses över årligen (6 §).

Huvudmannen eller den huvudmannen bestämmer skall vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling (7 §).

Om huvudmannen för verksamheten, rektor eller någon annan med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal får kännedom om att en elev i verksamheten anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling i

samband med att verksamheten genomförs, skall huvudmannen eller den huvudmannen bestämma utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen krävs för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling (8 §).

Förbudet om diskriminering gäller

- *direkt diskriminering*: ett barn eller en elev får inte missgynnas genom att behandlas sämre än något annat barn eller någon annan elev i en jämförbar situation (§ 9),
- *indirekt diskriminering*: en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt, som framstår som neutralt, får inte användas på ett sådant sätt att det i praktiken missgynnar barnet eller eleven (§ 10),
- *trakasserier*: ett barn eller en elev får inte utsättas för ett uppträdande som kränker värdigheten (§ 11),
- *instruktioner att diskriminera*: ingen får lämna order eller instruktion om diskriminering av ett barn eller en elev enligt 9-11 §§ (§ 12),
- *annan kränkande behandling*: ett barn eller en elev får inte utsättas för ett uppträdande som annars kränker värdigheten (§ 13),
- *repressalier*: ett barn eller en elev får inte utsättas för repressalier på grund av att barnet eller eleven anmält eller påtalat att någon i verksamheten handlat i strid med lagen om förbud mot diskriminering eller på grund av att barnet eller eleven har medverkat i en utredning enligt denna lag (§ 14).

Om huvudmannen för verksamheten eller någon i verksamheten åsidosätter lagens bestämmelser, skall huvudmannen dels betala skadestånd till barnet eller eleven för kränkning, dels ersätta annan skada som orsakats av åsidosättandet. Om det finns särskilda skäl, kan skadeståndet för kränkning sättas ned eller helt falla bort (§ 15).

Statens skolverk, Jämställdhetsombudsmannen, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning och Handikappsombudsmannen skall inom sina respektive områden se till att lagen följs (§ 16).

Definitioner

I lagen om förbud mot diskriminering avses med

Elev: den som utbildas eller söker utbildning enligt skollagen (1985:1100),

Personal: anställda och uppdragstagare i utbildning och annan verksamhet,

Etnisk tillhörighet: att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg,

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning,

Funktionshinder: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Trakasserier: ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, och som

1. har samband med

- etnisk tillhörighet (etniska trakasserier),

- religion eller annan trosuppfattning (trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning),
  - sexuell läggning (trakasserier på grund av sexuell läggning),
  - funktionshinder (trakasserier på grund av funktionshinder,
  - kön (trakasserier på grund av kön), eller
2. är av sexuell natur (sexuella trakasserier),
annan kränkande behandling: ett uppträdande som annars kränker ett barns eller elevs värdighet.

BILAGA 3

ARBETSMILJÖLAGEN

Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Med god arbetsmiljö avses t.ex. möjlighet till inflytande, handlingsfrihet och utveckling. Arbetsmiljölagen handlar således inte bara om buller, damm eller andra fysiska risker, utan också om den psykosociala miljön. Den handlar om hur elever, lärare och annan personal kan trivas och utvecklas på arbetsplatsen – skolan – utifrån en helhetssyn på hälsa och arbetsmiljö.

Elever jämställs i de flesta delar av lagen med arbetstagare.

Ett systematiskt arbetsmiljöarbete skall ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten och omfatta alla elever. Eleverna i gymnasiesärskolan har rätt att välja egna elevskyddsombud med uppgift att delta i skolans arbetsmiljöarbete.

BILAGA 4

ANSVARSFÖRDELNING

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvar

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för att anställda och uppdragstagare i vuxenutbildningen följer de skyldigheter som anges i lagen om förbud mot diskriminering när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (se Bilaga 2). Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden skall enligt samma lag även

- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter.
- motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.
- se till att det finns en likabehandlingsplan.
- vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att eleverna inom gymnasieskolan utsätts för diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier. Om nämnden får kännedom om att en elev anser sig ha blivit diskriminerad, utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling eller repressalier i samband med att verksamheten genomförs, skall nämnden, eller den nämnden bestämmer, utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatt diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier.

Förvaltningschefens, Gymnasie- och Vuxenutbildning ansvar

Förvaltningschefen för Gymnasie- och Vuxenutbildning, Eslövs kommun

- skall på uppdrag av Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden se till att det finns en likabehandlingsplan (dnr 270/06).
- fastställer på delegation från Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden likabehandlingsplanen (enligt Bilaga 1).
- har det övergripande ansvaret för att likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas och eventuellt revideras. Förvaltningschefen fastställer den reviderade likabehandlingsplanen (enligt Bilaga 1).
- skall se till att personalen får den utbildning som krävs dels för att skapa en arbetsmiljö fri från diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier, dels för att upptäcka förekomsten av diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier.
- ansvarar för att uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet görs årligen genom att eleverna i några slumpvis utvalda klasser besvarar en enkät. Resultatet av utvärderingen redovisas i Kvalitetsredovisningen.
- ansvarar för att uppföljning av genomförda åtgärder i samband med diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier, görs genom att uppgifterna om antalet inkomna observationer, samtal enligt Farstametoden, uppföljningssamtal, elevvårdskonferenser med anknytning till likabehandlingsplanen etc. sammanställs.

Om förvaltningschefen får kännedom om att en elev inom gymnasiesärskolan anser sig ha blivit diskriminerad, utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling eller repressalier i samband med att verksamheten genomförs, skall förvaltningschefen eller den förvaltningschefen bestämmer utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatt diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier (enligt Bilaga 2).

Gymnasiesärskolans ansvar

Gymnasiesärskolan skall sträva mot att varje elev respekterar andra människors egenvärde och integritet samt inte accepterar att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling.

Alla som arbetar i gymnasiesärskolan

Alla som arbetar i gymnasiesärskolan

- är skyldiga att främja likabehandling samt att förebygga och aktivt motverka diskrimineringar, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier av individer och grupper.
- skall alltid ingripa vid beteende som kan uppfattas som diskriminerande, trakasserande eller har inslag av repressalier.
- skall ta berättelser och uppgifter om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling och repressalier i samband med att verksamheten genomförs på allvar och anmäla detta till rektor.

Rektors ansvar

Rektor inom gymnasiesärskolan

- skall vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att eleverna utsätts för diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier.
- ansvarar för eventuell polisanmälan i samband med diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier.
- svarar för att föräldrarna vid föräldramötet i årskurs 1 får information om hur skolan arbetar för att få en bra psykosocial arbetsmiljö, samt om lagen om förbud mot diskriminering och likabehandlingsplanen.
- ansvarar för att nyanställd personal informeras om lagen om förbud mot diskriminering och likabehandlingsplanen.
- skall se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om det efter en utredning, som visar att eleven behöver särskilt stöd.
- ansvarar för att likabehandlingsfrågorna finns med på skolkonferensens dagordning.
- skall främja elevernas medverkan i skolans arbetsmiljöarbete genom att se till att elevskyddsombud utses.
- skall se till att alla elever informeras om på vilket sätt och i vilka former de har rätt att delta i arbetsmiljöarbetet.
- skall även se till att skolans elever och personal informeras om vilket eller vilka elevskyddsombud som valts att företräda en viss grupp elever.

Om rektor får kännedom om att en elev anser sig ha blivit diskriminerad, utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling eller repressalier i samband med att verksamheten genomförs, skall rektor eller den rektor bestämmer utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatt diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier.

Lärarens ansvar

Lärare inom gymnasiesärskolan skall uppmärksamma och i samråd med övrig personal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskrimineringar, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier, visa respekt för den enskilda eleven och i det vardagliga arbetet ha ett demokratiskt förhållningssätt. Lärarens uppgift är dessutom att observera tysta och/eller blyga elever och att uppmuntra de elever som har svårt att framföra sina synpunkter att göra det. Läraren skall också observera dominantare elever och lära dem en positiv ledarroll.

Lärarna ansvarar för att det material som används i undervisningen och utbildningen kritiskt granskas, så att eventuella diskriminerande och kränkande värderingar blir bemötta och belysta.

Klassföreståndaren/mentorn

Respektive klassföreståndare/mentor ansvarar för att eleverna vid höstterminens start informeras om skolans inställning till diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling och repressalier. Klassföreståndaren/mentorn ansvarar för

att ordningsreglerna samt den lagstiftning som reglerar överträdelser när det gäller diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier gås igenom.

Klassföreståndarna/mentorerna har ansvar för att uppmana eleverna att ta ansvar för den psykosociala arbetsmiljön genom att inte utsätta någon annan för diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier och inte heller att förtiga eller undanhålla information om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier.

Klassföreståndarna/mentorerna ansvarar för att arbetsmiljö- och likabehandlingsfrågorna fortlöpande diskuteras och följs upp i klassen. Klassrådet används för detta ändamål.

Likabehandlingsfrågor bör utgöra en stående punkt vid utvecklingssamtalen.

Skolsköterskan

Vid misstanke om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier utreder skolsköterskan eller kuratorn misstankarna. Om bedömningen resulterar i att någon utsatts för diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier, organiserar skolsköterskan eller kuratorn ett tillrättaförandesamtal som genomförs av annan personal ur likabehandlingsgruppen.

Skolsköterskan ingår i likabehandlingsgruppen.

Kuratorn

Vid misstanke om diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier utreder kuratorn eller skolsköterskan misstankarna. Om bedömningen resulterar i att någon utsatts för diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier organiserar kuratorn eller skolsköterskan ett tillrättaförandesamtal, som genomförs av annan personal ur likabehandlingsgruppen.

Kuratorn ingår i likabehandlingsgruppen.

Skolpsykologen

Skolpsykologen genomför utredningar och har stödsamtal med eleverna. Skolpsykologen ingår inte i likabehandlingsgruppen.

Studie- och yrkesvägledaren

Studie- och yrkesvägledarna granskar studieavbrott och studieuppehåll för att kartlägga om det finns några kopplingar till överträdelser av lagen mot diskriminering. Granskningen görs terminsvis. Resultatet redovisas för förvaltningschefen.

Likabehandlingsgruppen

På gymnasieskolan och gymnasiesärskolan finns en gemensam grupp för att bedriva det förebyggande arbetet, men också för att hantera överträdelser av lagen om diskriminering, *likabehandlingsgruppen*. Den består av personalrepresentanter och elevrepresentanter. Personalrepresentanterna utgörs av lärare, programföreståndaren inom gymnasiesärskolan, skolsköterskorna, skolkuratorerna, elevvårdsassistenten, fritidsledarna samt två institutionstekniker. Elevrepresentanter-

na, som är tolv till antalet, väljs inom elevskyddsombudsgruppen i början av varje hösttermin. Tystnadsplikt råder för dem som är med i gruppen. Det åtgärdande arbetet i samband med diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling och repressalier görs bl.a. av personal ur likabehandlingsgruppen.

Likabehandlingsgruppen har regelbundna möten, tre under höstterminen och fyra under vårterminen. Elevskyddsombuden bjuds in till ett möte varje termin.

Värdegrundsgruppen

I värdegrundsgruppen ingår representanter för olika personalkategorier inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Värdegrundsgruppen

- förbereder de s.k. klassföreståndargarna för de nya eleverna i årskurs 1 samt att assistera klassföreståndarna och mentorerna i planeringen och genomförandet av dessa dagar.
- arrangerar och genomför höstterminens temadagar på temat etik och moral.
- arrangerar och assisterar vid vårterminens temadagar om sex och samlevnad.
- fungerar som resurs för klasser eller motsvarande som har svårt att skapa en fungerande social vardag.
- utgör intern resurs i frågor av allmänpedagogiskt slag, t.ex. när det gäller tematiskt arbete, team-building, konflikthantering, genus och jämställdhet samt värderingsövningar.

Skolkonferensen

Skolkonferensen är ett organ för att behandla vissa frågor som är av stor betydelse för eleverna samt informationsutbyte, samråd och gemensamma diskussioner mellan rektor, personal och elever. Skolkonferensen bör uppmärksamma frågor om elevmedverkan i arbetsmiljöarbetet enligt föreskrifter i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen.

Klassråd

Klassrådet skall behandla frågor som är av gemensamt intresse för klassens elever.

Elevskyddsombud

Elevskyddsombudens roll är att företräda eleverna i arbetsmiljöarbetet och verka för god arbetsmiljö i skolan. Elevskyddsombuden skall ges möjlighet att samverka i arbetsmiljöfrågor med eleverna, andra representanter som eleverna valt att företräda dem i inflytandefrågor samt skyddsombud för skolans personal (se även Bilaga 3). Om protokoll förs vid skyddskommitténs sammanträden har elevskyddsombuden rätt att få sina synpunkter antecknade i protokollet.

BILAGA 5

KVALITETSSÄKRING

Dokumentation

Observationer, samtal enligt Farstametoden, uppföljningssamtal, elevvårds-konferenser med anknytning till likabehandlingsplanen etc dokumenteras.

Uppföljning av det förebyggande arbetet

Uppföljning och utvärdering av det förebyggande arbetet görs årligen genom att eleverna i några slumpvis utvalda klasser besvarar en enkät. Resultatet av utvärderingen redovisas i Kvalitetsredovisningen. Förvaltningschefen ansvarar för att denna uppföljning och utvärdering genomförs.

Granskning av studieavbrott och studieuppehåll

Studie- och yrkesvägledarna granskar studieavbrott och studieuppehåll för att kartlägga om det finns några kopplingar till överträdelser av lagen mot diskriminering. Granskningen görs terminsvis. Resultatet redovisas för ledningsgruppen och likabehandlingsgruppen.

Uppföljning av genomförda åtgärder

Uppföljning av genomförda åtgärder i samband med diskriminering, trakasserier, annan kränkande behandling eller repressalier, görs genom att uppgifterna om antalet inkomna observationer, samtal enligt Farstametoden, uppföljningssamtal, elevvårdskonferenser med anknytning till likabehandlingsplanen etc. sammanställs av likabehandlingsgruppen. Förvaltningschefen ansvarar för att uppföljningen och utvärderingen genomförs.

Utvärdering

Förvaltningschefen har det övergripande ansvaret för att likabehandlingsplanen följs upp, utvärderas och eventuellt revideras. Av utvärderingen skall bl.a. framgå om likabehandlingsplanen fyller sin funktion.

Likabehandlingsplanen och kvalitetsredovisningarna

Uppföljningen och utvärderingen av likabehandlingsplanen redovisas i gymnasieskolans kvalitetsredovisning samt i kommunens övergripande kvalitetsredovisning (SFS 2006:279).

Revidering

Uppföljning, utvärdering och revidering kommer att genomföras första gången vårterminen 2008. Förvaltningschefen ansvarar för att dessa åtgärder genomförs. Den reviderade likabehandlingsplanen fastställs av förvaltningschefen (se Bilaga 1).